

stemmelser om betingelserne for svangerskabsafbrydelse (§§ 1 og 2), dels om fremgangsmåden ved behandlingen af spørgsmålet herom (§ 3). Endvidere indeholder lovforslagets §§ 4—8 forskellige straffebestemmelser, herunder i § 6 bestemmelserne om straf for ulovlig svangerskabsafbrydelse. Endelig indeholder forslaget § 9 visse regler om afholdelse af udgifterne ved svangerskabsafbrydelse, § 10 om statstilskud til oplysningsarbejde om seksualhygiejne og § 11 om kontrol med handel med svangerskabsforebyggende midler.

Spørgsmålet om gennemførelsen af de af kommissionen foreslåede sociale hjælpeforanstaltninger og tilvejebringelsen af ændringer i mødrehjælpsinstitutionernes organisation er behandlet i det af socialministeriet samtidigt fremsatte forslag til ændringer i mødrehjælpsloven.

Med hensyn til de enkelte bestemmelser bemærkes:

Til § 1.

Justitsministeriet har i det væsentligste kunnet tilslutte sig de af kommissionens flertal anførte betragtninger vedrørende afgrænsningen af de tilfælde, hvor svangerskabsafbrydelse bør være tilladt. Man må således tage afstand fra det af et mindretal i kommissionen anlagte synspunkt, at adgangen til svangerskabsafbrydelse skulle være fri. En sådan ordning findes ikke i andre lande på et lignende kulturtrin som Danmark, og de i betænkningen side 60—61 anførte betragtninger taler imod en så radikal løsning af spørgsmålet.

På den anden side finder justitsministeriet det hverken ønskeligt eller muligt at følge et andet mindretal i kommissionen, efter hvis forslag adgangen til svangerskabsafbrydelse, der ikke kan baseres på etisk eller eugenisk indikation, skulle indskrænkes til de tilfælde, hvor der forelå medicinsk indikation, taget i snævraste forstand. Det forekommer ikke rimeligt at fordre et svangerskab gennemført, når det må antages at medføre en betydelig svækkelse af kvindens fysiske eller psykiske helbred, og nægtelse af svangerskabsafbrydelse i disse tilfælde ville uden tvivl føre til en tilsvarende forøgelse af de ulovlige aborter. Overfor den af mindretallet fremførte kritik af den praksis, der har udviklet sig på dette område, og den usikkerhed, der er knyttet til denne praksis, finder justitsministeriet anledning til at fremhæve, at en klargørelse af indikationen i selve loven i forbindelse med en centralisering af skønnet over, om indikationen er til stede, skulle give mulighed for en mere ensartet praksis med mindre risiko for fejldiagnoser.

Overvejelserne indenfor disse yderstandpunkter

må fortrinsvis samle sig om to hovedspørgsmål, nemlig dels, hvorledes afgrænsningen af den medicinske indikation bør ske, og dels, om svangerskabsafbrydelse bør tillades udenfor disse tilfælde, navnlig på grundlag af den såkaldte sociale indikation (der bortses i denne forbindelse fra den etiske og den eugeniske indikation).

Hvad det sidstnævnte spørgsmål angår, kan justitsministeriet tilslutte sig de af flertallet i betænkningen side 61 anførte betragtninger, der konkluderer i, at det må anses for overvejende betænkeligt at løsrive spørgsmålet om svangerskabsafbrydelse fra den medicinske indikation. Justitsministeriet lægger i denne forbindelse navnlig vægt på, at det fremfor en udvidelse af adgangen til svangerskabsafbrydelse må foretrækkes, at der efterhånden tilvejebringes øget mulighed for at iværksætte sociale hjælpeforanstaltninger overfor vordende mødre. Selvom de af svangerskabskommissionen udarbejdede hertil sigtende forslag ikke i fuldt omfang er fulgt i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af mødrehjælpsloven, indeholder dette dog forslag om visse udvidelser i den allerede bestående adgang til at hjælpe vanskeligt stillede, vordende mødre, ligesom der er mulighed for indenfor lovforslagets rammer at søge tilvejebragt påkrævede bevillinger. På denne baggrund ville justitsministeriet anse det for mindre naturligt nu at søge adgangen til svangerskabsafbrydelse udvidet ved medtagelse af social indikation.

Lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 1, svarer til kommissionens udkast. Da „... de forhold, hvorunder kvinden må leve“ kun er en af de omstændigheder, der kommer i betragtning ved vurderingen af, om der foreligger truende fysiske eller psykiske svækkelsestilstande, og da det forekommer klarest allerede i § 1 at fremhæve, at såvel bestående sygdom som truende svækkelsestilstande kommer i betragtning — en sontring, der er af betydning såvel i forhold til § 2 som til § 3 — er sidste pkt. i nr. 1 dog formuleret noget afvigende fra kommissionens udkast, uden at der herved er tilsigtet nogen realitetsændring.

§ 1, stk. 1, nr. 2, der omhandler den såkaldte etiske indikation, og nr. 3 vedrørende den eugeniske indikation er uændret i forhold til kommissionens udkast. Justitsministeriet kan tiltræde, at ikke alene faren for egentlig sygdom hos afkommet, men også for uhelbredelig abnormitet, der ikke nævnes i den gældende lovbestemmelse, bør komme i betragtning.

En til udkastets § 1, stk. 2, svarende bestemmelse er ikke medtaget i forslaget. Justitsministeriet må